

τῶν δικαστῶν ἔτι νόμοις τὸ πρῶτον ἀποφασίζουσα
 ἔσται, ῥητέον ὡς οὐ νόμος, ἀλλ' αἰομοία τὸ
 τοῦτον ὄντι. ὁ μὲν γὰρ νόμος ὅτι τὸ ἀφελεῖν τί-
 θεται· οὗτος δὲ βλάπτει τὴν πόλιν. ῥητέον ὅτι καὶ
 ὡς οὐ παρανομῆσαι σισιν, ἀλλ' οὐτὸς τὸ τῷ νόμῳ ἐ-
 ναντιαν· ἢ φρονεῖν ὧν τετα, ὁμοίως νόμοις ἐπιπέσειν,
 ὥστε μὴ χεῖρ ἔσται δόξασι ποιουμένων καὶ παρα-
 νόμοις. δεῖ δὲ καὶ τῶτο συμβεβῆκεν, ὡς εἰδέναι
 νόμος κολούει τὸ κοινὸν ὄν ποιεῖν τοῖς ἑαυ-
 τοῖς νόμοις ἀκούσας ποιεῖν διευχετεῖν τῶν
 πόλιν ὄντι. ὡς μὲν οὖν τῶν σαφῶς εἰρημύρων
 νόμων, ὁποῖοις ἀλλ' ἂν ἔχωμεν, ὅτι τῶν τοῖς
 ἄλλοις ποροκαταλαμβάνοντες, ἀπὸ τῶν δὲ ἄλλοις
 ῥητέον. ὡς δὲ ἂν ἀμφιβόλων, ἐὰν οὕτως
 ἄπολαμβάνωσιν ὡς σὺ συμφέρει, δεῖ ταῦ-
 τα ἄποδεικνύειν. ἀλλ' ὡς ὁ ἐναντίος λέγει,
 καὶ διδάσκειν, ὡς ὁ νομοθέτης οὐ τῶτο διε-
 ῖται ὅτι τὸ λέγει, καὶ ὅτι συμφέρει αὐτοῖς οὐ-
 τὼ λέγειν τὸ νόμον. ἐὰν δὲ μὴ διωαυτὸς ἢς ὅτι
 τὸ ἐναντίον μετισταίη, δεῖ τὴν, ὡς εἰδέναι ὁμοί-
 ῶς ὁ ἐναντίος διώαυτὸς νόμος, ἢ ὁ σὺ καὶ ὡς
 ἐμὲ τῶν νόμων, ὡς δεῖ χεῖρ ἔσται, τῶτον τὸν ἔ-
 πον μετῶν. ἀπορήσει καὶ νόμου ὅτι, ἀλλ' ὁμολο-
 γήσαντες, ἐκ τῶν δικαστῶν καὶ τῶν νομίμων τῶν
 ἄλλοις ποροκαταλαμβάνοντες, ἐκ τούτων τὰ
 ὅτι ὁμοίως ῥητέον ποροκαταλαμβάνοντες. ἐὰν δὲ
 ὁμολογήσαντες, συζητήσας ἀξίως τυχόν,
 ὡς δεῖ καὶ ἀποδείξει τὰ τοιαῦτα τῶν ἀποδεί-
 κτων. ὡς τὸν μὲν λεκτέον, ὡς κακοήθεις εὐ-
 λῶ, καὶ ὡς τὰ τοιαῦτα ἐξ ἀμαρτανῶν φασι ὅ-
 τι γινώσκοντες ὡς εἰ τούτῳ συζητήσας ἐ-
 χετε, καὶ τοῖς δικῶν πᾶσι τῶν πρωεῖν ἀ-
 φήσετε. ἔτι δὲ λέγει, ὡς εἰ τῶν ὁμολογησάντων
 ἐξ ἀμαρτανῶν ἀποδείξει, πᾶσι τῶν μὴ ὁ-
 μολογησάντων κατὰ ψήφισιν, λεκτέον ὅτι, ὅτι
 εἰ καὶ ἐξ ἀμαρτανῶν, ἔμὲ δεῖ δια τὸ τούτων ἀ-
 μαρτανῶν ζημιοῦσθαι. ὡς δὲ τὸ τούτοις ῥητέον,
 ὡς οὐ δὲ ὁ νομοθέτης τοῖς ἀμαρτανῶσι συ-
 ζητήσας ἐχ' ἔκουσθαι ἀλλ' ὁμοίως, ὡς μὲν οὖν τῶν
 ποιούντων τὰς συζητήσας ἀποδείξει μετῶν,
 κατὰ τὸν ἐν ἀρχῇ δὲ διηλώσασθαι. συζητή-
 σθαι ὅτι τὰ ἄπο τῶν ἀποδείκτων μένοντα λέ-
 γεσθαι καὶ πρὸς τῶν καὶ διημολογήσασθαι καὶ
 συζητήσας, ἐκ τῶν ποροκαταλαμβάνοντων ἀ-
 λογογιεῖν ἐν κεφαλῇ τὸν λόγον ὅλον.

A quæ iniquæ esse videantur, dicendum erit,
 non legem rem huiusmodi, verum iniquita-
 tem esse, cum lex quidem ad utilitatem
 feratur, hæc autem afferat civitati perni-
 ciam. Dicendum etiam erit, haud contra
 leges facturos, si huic legi contrariam sen-
 tentiam tulerint, sed leges potius laturos,
 ne sit improbis, iniquisque decretis ven-
 dum. Oportet autem ad id collectionem
 afferre, quod nulla lex prohibet Reipub-
 licæ benefacere: sed improbas leges au-
 thoritate priuare, aliud nihil esse, quam ci-
 uitatem beneficio donare. Quæcumque igi-
 tur ex his legibus, quæ nullam ambigui-
 tatem continent, habuerimus, ex talibus
 præuenientibus abunde contradicere poter-
 rimus. De ambiguis verò legibus si iudices
 ita senserint, ut tibi expedit, oportet hæc
 demonstrare. Quod si iudex dicat quem-
 admodum aduersarij, condocificandus
 est, legumlatorem non hoc sensisse, quod
 ab illo dicitur, quodque conducit ipsis iu-
 dicibus legem ita dicere. Verum si nullo
 modo possis in contrarium sententiam
 commutare, ostende aliud nihil posse con-
 trariam legem dicere, atque ipse dicas. Et
 quo quidem pacto oporteat uti legibus, ex
 his, quæ diximus, abundabis. Summatim
 verò si peccasse omnino pateantur, & ex
 iusti tamen, & legitimi partibus defensionem
 parent: ex his ea sunt confutatione
 præuenienda, quæ dicturi illi videantur.
 Sin autem peccasse fateantur, & sibi ta-
 men ignosci postularint, sic talia oportet
 confutare. Primum quidem dicendum erit,
 deterioris esse moris, quodque tunc illi cri-
 men in imprudentiam reiciunt, cum se
 deprehensos intuentur. Proinde si huic
 ignoscitis, alios item omnes supplicij, at-
 que cruciatibus liberabit. Dic etiam &
 illud, Si eos, qui peccasse confitentur, ab-
 soluetis, quo pacto inficientes condemna-
 bitis? Dicendum etiam erit, Et si impru-
 denter errauit, non tamen decet me ob
 huius imprudentiæ detrimento affici. Præ-
 terea dicitur, Cum neque legumlator im-
 prudenter delinquentibus ignoscit, eò ne
 que à iudicibus, qui secundum leges iudi-
 cant, ignosci iure potest. Ex his igitur, atque
 similibus eos, qui sibi secundum postulant,
 confutare poterimus: sicuti etiam ab ini-
 tio exposuimus. Ut compendio autem ut-
 tar, quæcumque sint aduersarij dicturi, &
 ad probationem, & ad iuris sui partes af-
 ferendas, & ad veniam postulantem, ex
 antè dictis præoccupabimus. Post hæc
 autem causam tota est oratio per enu-
 merationem summatim repetenda, &